

NAUTIČKA INFRASTRUKTURA ZADARSKE ŽUPANIJE

Luketić, Tihana

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:015066>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-31**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

NAUTIČKA INFRASTRUKTURA ZADARSKE
ŽUPANIJE

Mentor:

dipl. ing. Srećko Favro

Student:

Tihana Luketić

Split, lipanj, 2018

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. ZADARSKA ŽUPANIJA	4
2.1 Obilježja zadarske županije	4
2.2 Prometna povezanost	4
2.3 Stanovništvo	5
2.4 Klima.....	5
3. PROSTORNI PROMETNI PLAN ZADARSKE ŽUPANIJE	7
3.1. Pomorski promet	8
3.2. Riječni promet.....	9
4. NAUTIČKI TURIZAM ZADARSKE ŽUPANIJE	10
4.1. Lučka uprava	10
4.2. Nautički kapaciteti zadarske županije.....	11
4.3. Luke zadarske županije	12
4.4 Ostvareni prihodi luka zadarske županije	14
5. MARINE ZADARSKE ŽUPANIJE	15
6.PLANIRANI RAZVOJ NAUTIČKOG TURIZMA ZADARSKE ŽUPANIJE	30
7. ZAKLJUČAK.....	31
SAŽETAK.....	32
LITERATURA	33
PRILOZI.....	34

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Tema ovog završnog rada je postojeće stanje nautičke infrastrukture Zadarske županije, njezin utjecaj na gospodarstvo te budući planirani razvoj.

1.2 Ciljevi rada

Glavni ciljevi rada su istražiti atrakcijsku osnovu, prostornu i geografsku strukturu prostora te ostale potencijale za razvoj nautičkog turizma.

1.3. Metode rada

Glavne metode rada korištene u radu su sekundarni izvori dostupnih podataka te korištenje deskriptivne metode.

1.4. Struktura rada

Sadržaj rada započinje uvodom, nastavlja s pojmovnim i sadržajnim određenjem nautičkog turizma. Zatim slijede opći podaci Zadarske županije. Opis prostornog plana županije i postojeće stanje nautičke infrastrukture dolaze poslije toga. Rad sadrži detaljni opis i slike postojećih marina te tablicu planiranih marina koje Zadarska županija nastoji izgraditi. Slijedi zaključak te konačno literatura

2. ZADARSKA ŽUPANIJA

2.1 OBILJEŽJA ZADARSKE ŽUPANIJE

Zadarska županija smještena je na središnjem dijelu hrvatske obale Jadrana, sa ukupne površine od 7.276.23 km², od čega je površina kopna 3641,91 km², površina morskog dijela 3845,00 km², te površina otoka iznosi 587,6 km². Županija u svom sastavu ima 34 jedinice lokalne samouprave, točnije 6 gradova (Zadar, Benkovac, Biograd n/M, Obrovac, Pag i Nin) i 28 općina (Bibinje, Galovac, Gračac, Jasenice, Kali, Kolan, Kukljica, Lišane Ostrovičke, Novigrad, Pakoštane, Pašman, Polača, Poličnik, Posedarje, Povljana, Preko, Privlaka, Ražanac, Sali, Stankovci, Starigrad, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Škabrnja, Tkon, Vir, Vrsi i Zemunik Donji).

Geografski, Županiju okružju cresko-lošinjska, kornatska, žutsko-sitska, te murterska otočna skupina. S kopnene strane, okružena je planinskim lancem Dinarida, odnosno masivom Velebita, Ličkim sredogorjem, Plješivicom, i Uilicom (BiH), te sjevernodalmatinskom zaravni. Posebnost županijskog područja je brojnost otoka, kanala, morskih prolaza, duboko uvučene morske površine u kopno, razvedena obala, plodna zona Ravnih kotara i krš brdsko – planinskog prostora.

Administrativno, graniči sa Šibensko-kninskom, Primorsko-goranskom i Ličko-senjskom županijom. Na istoku graniči s Bosnom i Hercegovinom, dužina granice je 24 km, a međunarodna morska granica s Italijom, prema zapadu, iznosi 83,43 km.¹

2.2 PROMETNA POVEZANOST

Određena svojim prirodnim položajem u Republici Hrvatskoj, Zadarska županija postaje i značajna prometna poveznica; povezana je državnim cestama i autocestom A1 Zagreb – Split (tzv. Dalmatina), zračnim linijama (Zračna luka Zadar), trajektnim vezama s Anconom u Italiji (iz grada Zadra) te željezničkim pravicima s ostatkom Hrvatske. Zadarska županija postaje prepoznatljiva kao destinacija iz koje su lako dostupni navedeni nacionalni parkovi i parkovi prirode te brojna kulturno-povijesna područja u blizini i daljoj okolici.

¹ Wikipedija; Zadarska županija

2.3 STANOVNIŠTVO

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine na prostoru Zadarske županije živjelo je 170.017 stanovnika što je 4,0 % ukupnog broja stanovništva Hrvatske. Sjedište županije, Zadar imao je tada 71.471 stanovnika. Jedna je od tri hrvatske županije koja je imala porast broja stanovnika u razdoblju 2001.-2011. Prosječna gustoća naseljenosti dosegla je 46,6 stanovnika/km², što je znatno manje od hrvatskog prosjeka (75,7 stan./km²).

Preko 40 % stanovništva županije živi u sjedištu županije Zadru, a taj se udio i dalje povećava utječući na demografsko pražnjenje prostranog prostora zaobalja i otoka zadarske regije.²

2.4 KLIMA

Klimatska se obilježja u pojedinim dijelovima Zadarske županije značajno razlikuju što je posljedica velike reljefne raznolikosti te morskog utjecaja modificiranog brdsko-planinskim barijerama.

- Primorje karakterizira sredozemna (mediteranska) klima sa pretežno toplim i suhim ljetom te blagim i kišovitim zimama (Csa – sredozemna klima s vrućim ljetom prema Köppenovoj raspodjeli klimatskih tipova).
- Unutrašnjost županije, tj. područja Ravnih kotara, Bukovice i Podvelebitskog 15 kanala karakteriziraju oštrije zime s nešto većim dnevnim i godišnjim kolebanjima temperatura nego na obali i otocima, što je odlika submediteranske klimatske zone (Cfa umjereno topla vlažna klima s vrućim ljetom prema Köppenovoj raspodjeli klimatskih tipova).
- Ličko-krbavskog područje s pounjem, dijelove Bukovice te Velebitsko područje karakterizira umjerena topla vlažna klima s toplim ljetom (Cfb tip klime prema Köppenu). U višim planinskim predjelima nalazimo vlažna borealna klima (Df tip klime prema Köppenu). Za ova su, brdsko-planinska područja, karakteristična ugodna ljeta stoplim danima i svježim noćima te hladne i snježne zime.

² Hrvatska gospodarska komora: Geografske specifičnosti Zadarske županije
<https://www.hgk.hr/zupanijska-komora-zadar/geografske-specificnosti-zadarske-zupanije>

Zahvaljujući klimatskoj raznolikosti, velikom broju sunčanih dana (preko 2.500 sunčanih sati), karakterističnim vjetrovima i općenito pogodnim bio-klimatskim osjećajem ugone, Zadarska županija se svrstava u klimatski vrlo pogodna područja za razvoj brojnih selektivnih oblika turizma (nautički, zdravstveni, ruralni, ekološki, sportsko-rekreacijski, avanturistički itd.) te ima predispozicije za produženje turističke sezone tijekom cijele godine.

Slika 1: Zadarska županija

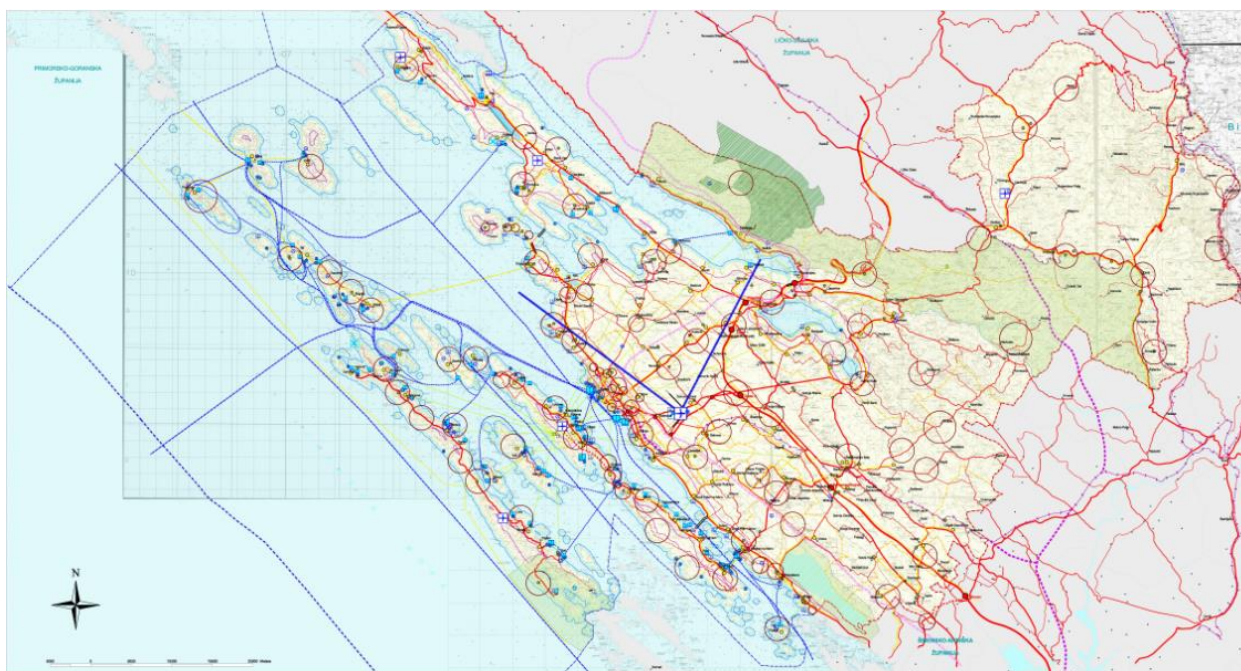
Izvor: Wikipedija, https://sl.wikipedia.org/wiki/Zadarska_%C5%BEupanija

3. PROSTORNI PROMETNI PLAN ZADARSKE ŽUPANIJE

Tijekom posljednjih godina prometni sustav Zadarske županije nije se razvijao adekvatno stvarnim potrebama stanovništva i gospodarstva ovog područja. Pojedine prometne grane poput pomorske, razvijale su se zasebno pa suvremen prometni sustav nije ostvaren jednako u cijeloj županiji. Iako postoje svi preduvjeti za jednako i učinkovito razvijanje, u Zadarskoj županiji i dalje ostaje nefunkcionalno i neefikasno razvijen prometni sustav.

Primjer dobrog razvijenog prometnog sustava je cestovni i pomorski promet, a slabije razvijenog je željeznički, riječni, te zračni jer zračna luka Zadar ima karakter sekundarne zračne luke.

Slika 2: Prometni infrastrukturni sustav Zadarske županije

Izvor: Zadarska županija službene mrežne stranice ; <https://www.zadarska-zupanija.hr/index.php/component/content/article/143-nekategorizirano/480-prostorni-plan-zadarske-zupanije?Itemid=672>

Iz gore prikazane slike vidljivo je da je cestovni promet (crvena linija) najrazvijeniji, ne samo na kopnu već i na otocima. Najvažnije ceste povezuju sam grad Zadar sa većim naseljima županije kao što su Nin, Biograd, Vir, Obrovac, Benkovac i ostali. Otoci Ugljan i Pašman su

međusobno spojeni mostom, a otok Vir i Pag most povezuje s kopnom. Željeznički promet (roza linija) je slabo razvijen jer trenutno postoji samo jedna povezanost preko grada Knina. Pomorski promet (plava crta) prema slici je srednje razvijen jer dosta linija povezuje Zadar i otoke kao na primjer linija Zadar- Olib, Zadar – Preko, no učestalost tih linija je gotovo pa rijetka za tamošnje stanovnike.

3.1. POMORSKI PROMET

Prema „Naredbi o razvrstavanju luka otvorenih za javni promet“ (NN 95/96) luka od osobitog međunarodnog gospodarskog značenja za Republiku Hrvatsku na području Zadarske županije je putnička luka Zadar, a sve ostale luke na prostoru Županije razvrstane su prema značaju na županijske i lokalne luke.

Prema “Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske” i postojećoj podjeli pomorskih luka najvažniju ulogu na području Županije ima luka Zadar, i to putnička i teretna.

U zadarskoj putničkoj luci odvija se međunarodni i domaći pomorski promet. Međunarodne brodske veze povezuju Zadar s najvažnijim lukama na zapadnoj i istočnoj obali Jadrana. Dužobalne linije su stalna linija Zadar-Split-Dubrovnik i sezonska linija Pula-Lošinj-Silba-Zadar kojima se vrši kvalitetno prometno i gospodarsko povezivanje cjelokupnog hrvatskog dijela jadranskog prostora.

Karakteristika pomorskog prometa je i značajna starost postojeće flote. Izgradnjom cestovne i željezničke infrastrukture došlo je i do povećanih zahtjeva iz kopnenog dijela Županije i susjednog gravitirajućeg područja za pomorskim prijevozom tereta. Kako postojeća luka u gradu Zadru, zbog svog položaja i ograničenih dubina, nije mogla zadovoljiti sve veću potražnju za prijevozom tereta izgrađena je nova teretna luka u uvali Gaženica.

Kapacitet luke je oko 2,5 milijuna tona tereta godišnje. Specifični zahtjevi zaleđa odredili su razvoj ove luke i njenu specijaliziranost za odgovarajuću vrstu tereta, prvenstveno za pretovar tekućih tereta, stočne hrane, sojina ulja i drvene građe. Riječni promet na prostoru Županije može se odvijati samo u dijelu plovnosti rijeke Zrmanje do Obrovca.

Pomorske linije Zadarske županije su³:

1. 401 Zadar (Gaženica) - Ist - Olib - Silba - Premuda - Mali Lošinj
2. 431 Zadar (Gaženica) - Preko (Ugljan)
3. 431A Zadar - Preko (Ugljan)
4. 432 Biograd - Tkon (Pašman)
5. 433 Zadar (Gaženica) - Rivanj - Sestrunj - Zverinac - Molat - Ist
6. 434 Zadar (Gaženica) - Brbinj(Dugi otok)
7. 435 Zadar (Gaženica) - Bršanj (Iž) - Rava - Mala Rava
8. 9403 Zadar - Molat - Brgulje - Zapuntel - Ist
9. 9404 Zadar - Rivanj - Sestrunj - Zverinac - Božava - Brbinj
10. 9405 Zadar - Mali Iž- Veli Iž - Mala Rava- Rava

3.2. RIJEČNI PROMET

Riječni promet na području Zadarske županije je nerazvijen. Rijeka Zrmanja, u prirodno neuređenom stanju, s brojnim mjestimičnim zaprekama, ostrim zavojima, malim plovnim širinama i dubinama, te urušenom obalom, plovna je za manje brodice do Obrovca.

³ Jadrolinija; red plovidbe: <https://www.jadrolinija.hr/red-plovidbe/lokalne-linije-2018->

4. NAUTIČKI TURIZAM ZADARSKE ŽUPANIJE

Nautički turizam u Zadarskoj županiji već spada u razvijene oblike turizma. Nautički turizam definiramo kao plovidbu i boravak turista nautičara na plovnim objektima i u lukama nautičkog turizma radi odmora i rekreacije, što podrazumijeva korištenje svih objekata i usluga unutar marina.

4.1. LUČKA UPRAVA

Županijska lučka uprava Zadar osnovana je 22. rujna, 1998. godine radi boljeg gospodarenja i unapređenja morskih luka i morskih djelatnosti kao i upravljanja, održavanja i korištenja luka županijskog i lokalnog značaja na prostoru Zadarske županije.⁴

Djelatnosti Županijske lučke uprave Zadar su:

1. brine o gradnji, održavanju, upravljanju zaštiti i unapređenju pomorskog dobra koje predstavlja lučko područje,
2. gradnja i održavanje lučke podgradnje, koja se financira iz proračuna osnivača lučke uprave,
3. stručni nadzor nad gradnjom, održavanjem, upravljanjem i zaštitom lučkog područja (lučke podgradnje i nadgradnje),
4. osiguravanje trajnog i nesmetanog obavljanja lučkog prometa tehničko - tehnološkog jedinstva, sigurnost plovidbe i lučkog prometa
5. osiguravanje pružanja usluga od općeg interesa ili za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata
6. usklađivanje i nadzor rada ovlaštenika koncesije koji obavlja gospodarsku djelatnost na lučkom području
7. drugi poslovi uređeni Zakonom

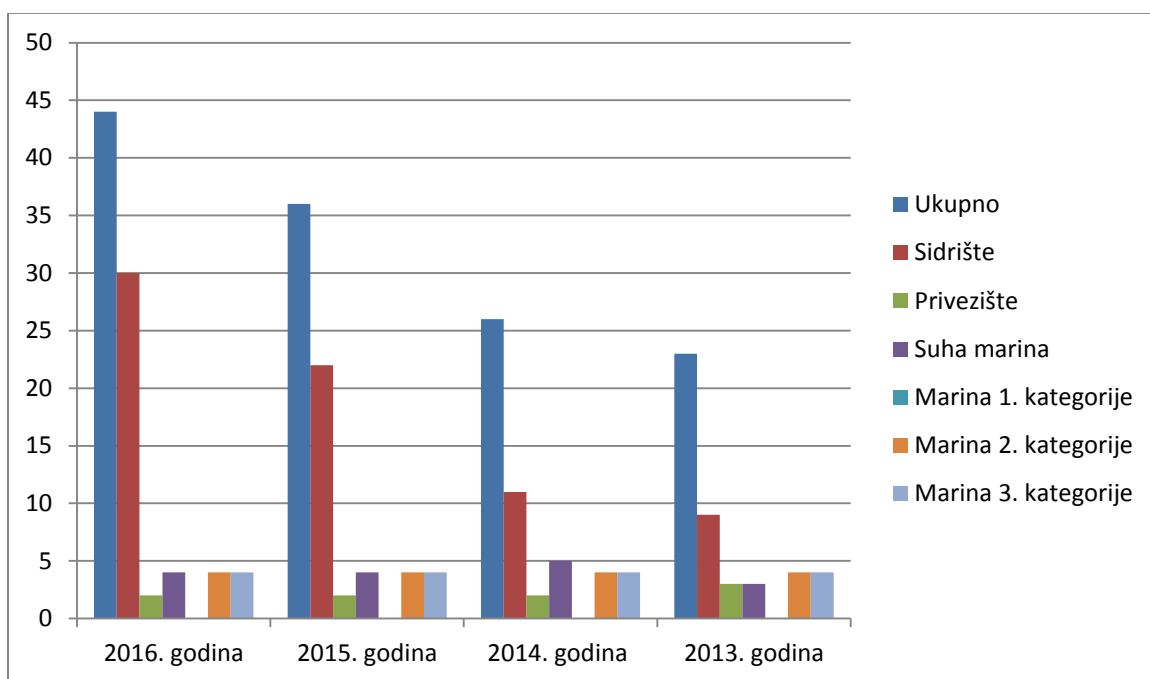
⁴ Županijska lučka uprava - Zadar : <http://www.cpa-zadar.hr/lucka-uprava>

4.2. NAUTIČKI KAPACITETI ZADARSKE ŽUPANIJE

Površina akvatorija Zadarske županije iznosi 1 015 499 m². Zadar broji 3 820 vezova ukupno sa 941 mjestom za smještaj plovila na kopnu.⁵ Također Zadarska županija broji 44 luka ukupno, od čega su:

- 30 sidrišta
- 2 privezišta
- 4 suhe marine
- 4 marine druge kategorije
- 4 marine treće kategorije

Slika 3: Nautički kapaciteti u Zadarskoj županiji posljednje 4 godine

Izvor: vlastiti prikaz prema Državnom zavodu za statistiku

Iz gore prikazanog grafa vidljivo je da je u posljednje 4 godine nautički kapacitet imao stalan rast. U zadarskoj županiji najviše je sidrišta, a jedino je suha marina porasla, dok marine 1. Kategorije ne postoje.

⁵ Državni zavod za statistiku: Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma u 2016.

4.3. LUKE ZADARSKE ŽUPANIJE

Luka označava morską luku tj. morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova, jahti i brodica, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe otvorenu za javni promet kojom upravlja, održava, izgrađuje i njome se koristi Županijska lučka uprava Zadar.⁶

Luke otvorene za javni promet prema veličini i značaju za Republiku Hrvatsku razvrstavaju se u sljedeće razrede:

1. Luke osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za RH
2. Luke županijskog značaja
3. Luke lokalnog značaja

- LUKA OSOBITOG (MEĐUNARODNOG) GOSPODARSKOG INTERESA

Putničko-trajektna luka Zadar – Grad smještena je u samoj jezgri grada na vrlo skućenom prostoru dužine cca. 900m obale na kojem se odvija putnički promet od oko 2,7 milijuna putnika i 350 tisuća vozila sa stalnim trendom rasta od 8% godišnje.

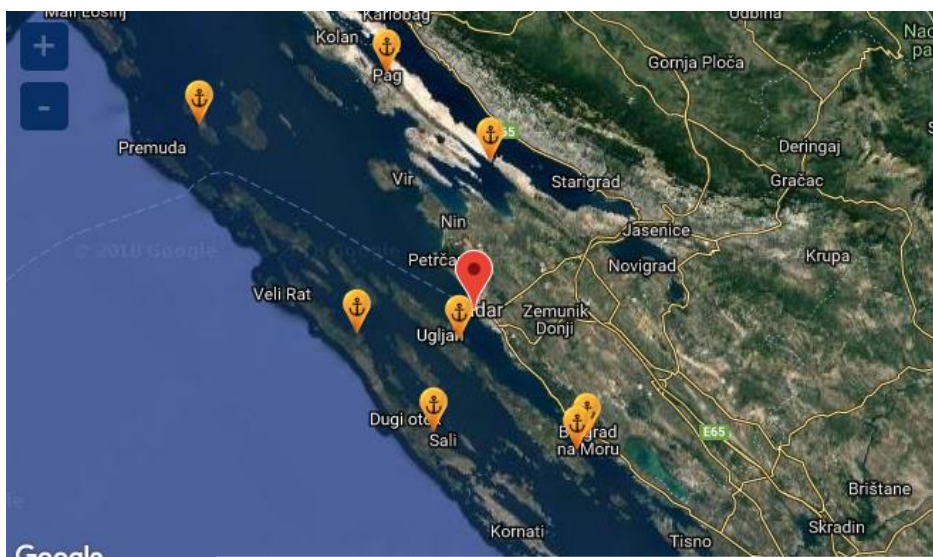
Trajektni terminal Zadar karakteriziraju multifunkcionalni prometni zahtjevi – otočki, dužobalni, međunarodni trajektni promet, putnički promet mega cruiserima, ro-ro promet te sva za to potrebna infrastruktura i prateća nadgradnja. Teretna luka smještena je u Gaženici sa oko 600.000 BT godišnjeg prometa od čega oko 70 posto čini tekući teret.⁷

⁶ Županijska lučka uprava Zadar www.cpa-zadar.hr/

⁷ Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture <http://www.mppi.hr/default.aspx?id=9733>

- LUKE ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

Na slici ispod detaljnije su prikazane luka županijskog značaja i njihov položaj.

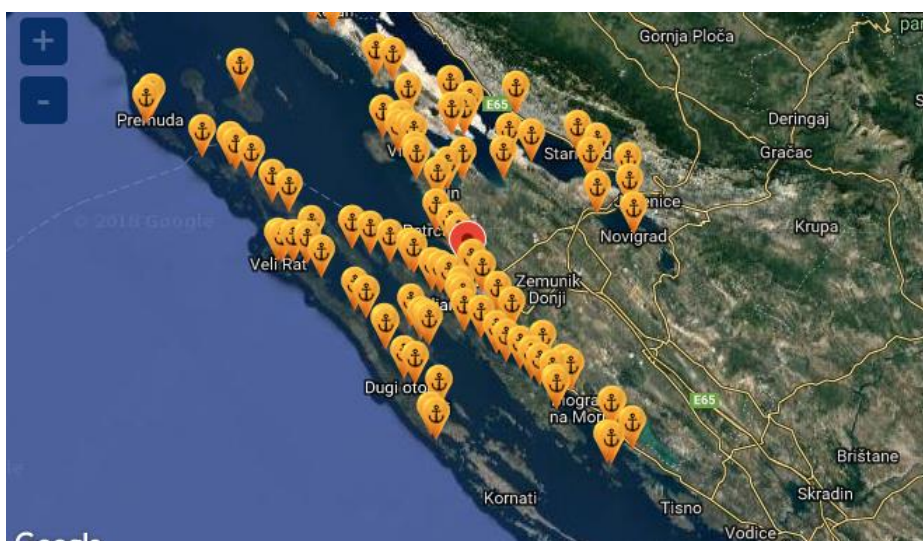
Slika 4: Luke županijskog značaja

Izvor: Županijska lučka uprava – Zadar

U luke županijskog značaja, a prikazane su na slici iznad spadaju luka Tkon, Pag, Fortica, Biograd, Silba, Zaglav, Brbinj i luka Preko.

- LUKE LOKALNOG ZNAČAJA

Neke od luka lokalnog značaja su luka Kali, Sukošan, Pakoštane, detaljni prikaz luka:

Slika 5: Luke lokalnog značaja

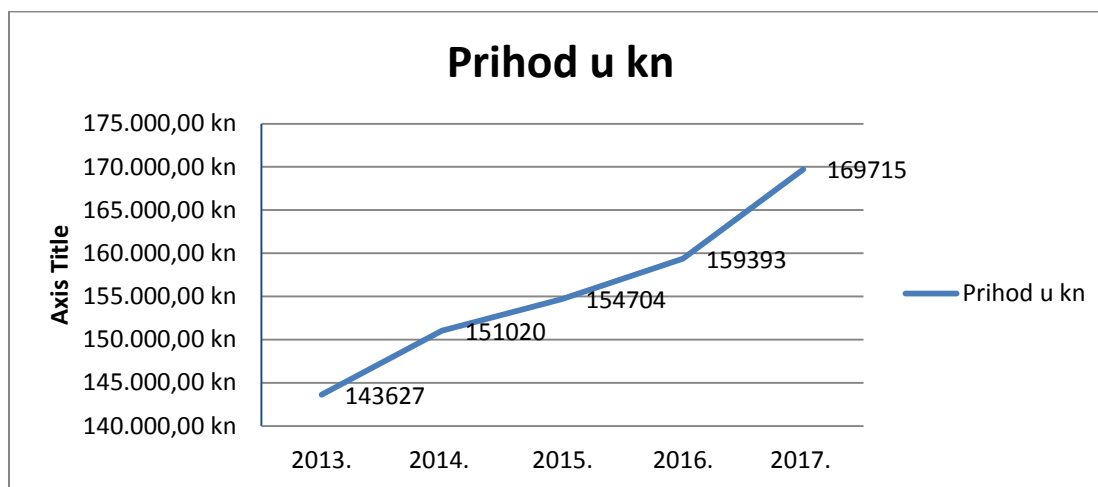
Izvor: Županijska lučka uprava – Zadar

4.4 OSTVARENI PRIHODI LUKA ZADARSKE ŽUPANIJE

Pod prihodom koji je ostvarila luka nautičkog turizma bez PDV-a u promatranom razdoblju iskazani su prihodi koje ostvaruje luka nautičkog turizma od iznajmljivanja vezova i servisnih usluga. Tako je Zadarska županija u 2015. godini ostvarila ukupno 154 704 tisuća kuna od čega je 112 280 tisuća ostvareno od iznajmljivanja vezova, 10 481 tisuća kuna od servisnih usluga, te 31 943 tisuće kuna od ostalih prihoda u koje spadaju prihodi ostvareni od iznajmljivanja plovila i poslovnog prostora u vlasništvu luke nautičkog turizma, prodaje robe i ugostiteljskih usluga. ⁸

Sa 20-ak posto nautičkih kapaciteta u zemlji Zadarska županija ostvarila je 23% prihoda nautičkih luka u zemlji pri čemu se znatno bolja od drugih pokazala u naplati stalnog veza, ali je zaostajala u tranzitu (koji je unosniji) te je ukupno druga po prihodima nautičkih luka u državi iza Šibensko-kninske županije. Ove dvije sjevernodalmatinske županije čine oko 50% prihoda nautike u zemlji.

Tablica 1: Prihod luka nautičkog turizma Zadarske županije posljednjih 5 godina

Izvor: Vlastiti prikaz prema podacima DZS

Iz tablice je vidljivo kako je u posljednjih 5 godina prihod nautičkog turizma narastao sa 143627 tisuće kuna na 169715 tisuća kuna što predstavlja ogroman rast u odnosu na ostale oblike turizma.

⁸ Državni zavod za statistiku: Kapaciteti i poslovanje luka nautičkog turizma u 2015.

<http://www.zadra.hr/wp-content/uploads/2013/01/GP-turizma-Zadarske-zupanije.pdf>

<http://www.zadar.hr/hr/category/otkrijite/nauticki-raj/>

5. MARINE ZADARSKE ŽUPANIJE

Trenutno u Zadarskoj županiji posluju četiri marine druge kategorije koje raspolažu s 3.075 vezova (800 kopnenih i 2.275 vezova u moru), te četiri marine treće kategorije koje raspolažu s 663 veza (od toga 125 kopnenih i 538 vezova u moru). U Zadarskoj županiji ne posluje niti jedna marina najviše kategorije. Marine predstavljaju najkvalitetniji dio ponude u nautičkom turizmu. Uz to u županiji posluju i dvije suhe marine.

Popis marina Zadarske županije:

- ACI marina Šimuni (Pag)
- Preko (Preko)
- Oliva Island Ugljan (Ugljan)
- Veli Iž (Veli Iž)
- Marina Ist
- Marina Veli Rat
- Marina Borik (Zadar)
- Marina Zadar (Zadar)
- Marina Dalmacija (Sukošan – Bibinje)
- Marina Kornati (Biograd na moru)
- Marina Šangulin (Biograd na moru)

- **MARINA ZADAR**

Marina Zadar smještena je na središnjem dijelu jadranske obale. Marina je okružena samim pogledom na stari Grad i Kornatski arhipelag koji broji preko 300 otoka, otočića i hridi. Upravo zbog toga brojni nautičari iz cijeloga svijeta izabiru ovu marinu kao idealno mjesto za odmor i svoje avanture.

Marina je u samom središtu grada starog tri tisuće godina, grada s bogatim povijesnim znamenitostima, arheološkim nalazištima i kulturnim sadržajima, kao i najsuvremenijim trgovinskim centrima.

Marina Zadar nositeljica je Plave zastave, ekskluzivne eko-markice koja ukazuje na ekološki čiste, sigurne i dobro održavane marine.

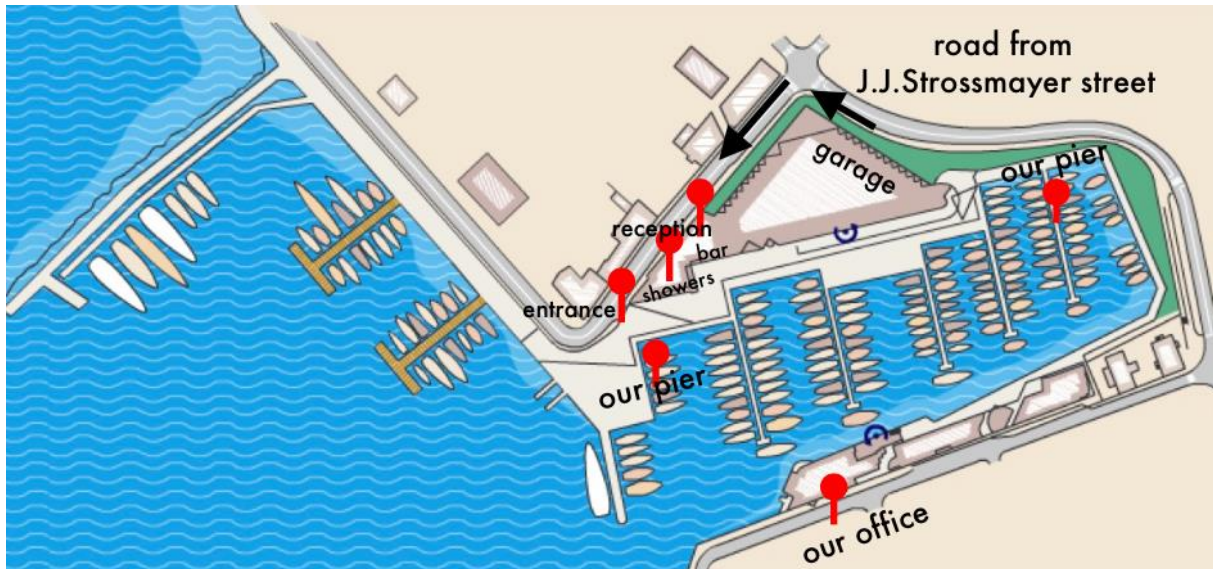

Slika 6: Marina Zadar

Izvor: Internet

Godišnji vez u moru u ovoj marini se kreće od 4000€ za najmanja plovila (do 9 m dužine i 3 m širine) do 50000€ za najveća plovila (do 50 m dužine i 11 m širine). U cijenu je uključen PDV, potrošnja vode, korištenje električne energije, korištenje sanitarnih čvorova i jedno parkirno mjesto na otvorenom.

Marina Zadar nudi 300 vezova u moru, 200 na kopnu, te nudi usluge poput dizalice (6.5 t i 15 t), navoz (50 t), sanitarni čvor, prodavaonicu rezervnih dijelova, garažu, rent-a-car, benzinsku postaju i ostale manje usluge.

Slika 7: Prostorni razmještaj Marine Zadar

Izvor: Internet

Slika iznad prikazuje prostorni razmještaj Marine, odnosno gdje je ulaz, ured, garaža, vezovi i gdje su ostale usluge koje se nude, a navedene su iznad.

- **MARINA BORIK**

Marina Borik smještena je gradu Zadru, i pod upravom Dogus Group.

Sjedište marine nalazi se 13 km od zadarske zračne luke i time je povezana sa više od 50 europskih gradova tijekom sezone. Recepcija marine je otvorena cijelu godinu, te pored usluga sklapanja ugovora, rezervacija veza, prijave gostiju i plaćanja, nudi i mogućnosti slanja telefaksa, fotokopiranja itd.

D-Marin Marina Borik ucrtana je u pomorsku kartu 100-22 Hrvatskog hidrografskog instituta (mala karta 12 i mala karta 13) iz koje su razvidne dubine mora. Dubina mora na ulazu u D-Marin Borik Marinu je 6,5 m, dok je na plovnim putovima u marini dubina od 2 do 6 m. dubine mora.

Marina danas raspolaže sa 185 vezova raspoređenih na 6 gatova. Gatovi su plutajući pontonski širine 2,4 m i dužine do 110 m. Maksimalna dužina broda koju marin može primiti je 40 metara.

Slika 8: Marina Borik

Izvor: Internet

Dodatne usluge koje marina nudi su opskrba vodom, strujom, benzinska postaja, parkiralište za automobile, mogućnost bojanja broda, servis, dizalicu, sanitarni čvor i ostalo.

Godišnji vez u moru za najmanja plovila (do 10 m) kreće se od 4.320€, te za najveća plovila (do 20 m) do 12.250€.

Slika 9: Prostorni razmještaj Marine Borik

Izvor: Internet

- **ACI MARINA ŠIMUNI**

ACI marina Šimuni smještena je na zapadnom dijelu otoka Paga, točnije u Maunskom kanalu te je ovo posljednja marina kvarnerskog otočnog kruga. Do marine se može doći ili s južne strane mostom dugim 340 metara, iz pravca Zadra, ili trajektom u Žigljen, iz luke Prizna.

Marina nudi 191 vez u moru te 45 mjesta za smještaj plovila na kopnu.

Ostali sadržaj koji marina nudi je recepcija s mjenjačnicom i prodajnim punktom modnih dodataka iz ACI kolekcije, bankomat, restoran, trgovinu, sanitarni čvor, dizalicu (15 t), slip za brodove (8m), parkiralište, benzinsku postaju u blizini te ostalo.

Slika 10: ACI Marina Šimuni

Izvor: Internet

- **MARINA DALMACIJA**

D-Marin marina Dalmacija danas je atraktivni nautičko – turistički punkt, vrlo značajan u lancu turističkih središta na istočnoj obali Jadrana. Ona spaja dva zadarska mjesta Sukošan i Bibinje. Protegnuta je 35 h površine na kopnu i isto toliko na moru.

Sa svojih 1200 vezova u moru i preko 300 vezova na kopnu najveća je luka nautičkog turizma na istočnoj obali Jadranskog mora. Dubina mora se kreće od 3 do 10 metara. Prednost marini svakako predstavlja i odlična prometna povezanost. Blizina regionalne zračne luke Zemunik, auto ceste „Dalmatine“ te željezničkog kolodvora u Zadru.

Marina Dalmacija raspolaže s 500 vezova na kopnu, gdje se mogu smjestiti sve vrste i veličine plovila. Dizalice od 30, 35, 65 i 80 tona na zahtjev vlasnika podići će brod na kopno ili spustiti u more u najkraćem mogućem vremenu. Kako bismo vam omogućili još bržu i kvalitetniju uslugu, nabavili smo novi teleskopski travel lift od 30 tona i 20 tonski karelo, vozilo za kopneni prijevoz motornih brodova i jedrilica unutar marine.

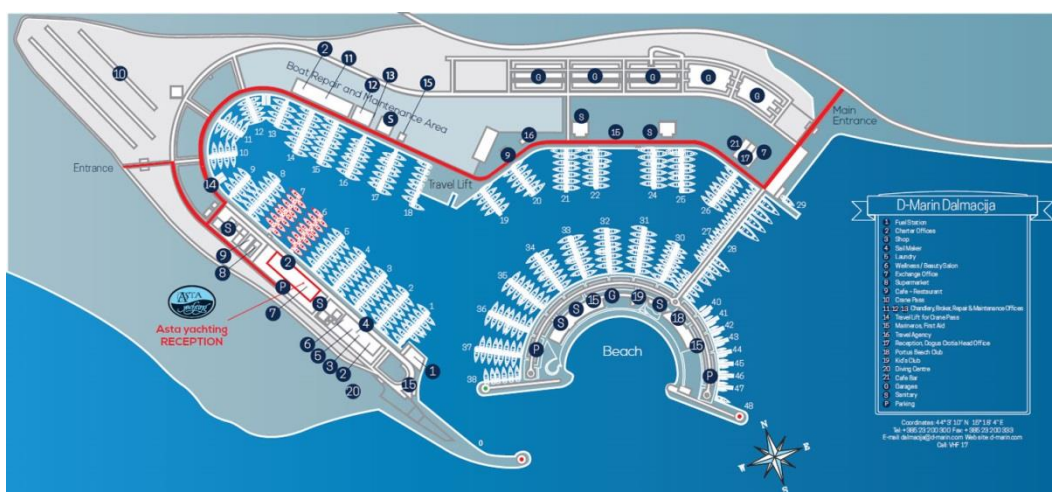
Recepcija Marine Dalmacija gostima je na usluzi tijekom cijele godine. Radno vrijeme prilagođeno je trajanju nautičke sezone, u punoj je sezoni recepcija otvorena od ponedjeljka do subote od 8.00 do 20.00 sati, te nedjeljom od 8.00 do 12.00 sati.

U marini od usluge servisa može se pronaći: servis broda, servis brodskih motora, pranje i poliranje plovila, auto-brodsko električarski servis, tapetarski obrt, prodaja i servisiranje brodske elektrike elektronike i rashladnih uređaja, popravak i održavanje električnih i elektroničkih aparata i opreme, navigacijskih uređaja, audio i video uređaja te bojanje plovila. Uz usluge servisa tu su i trgovine, restorani, agencije te brojni charteri.

Slika 11: Marina Dalmacija

Izvor: Internet

Slika 12: Prostorni raspored Marine Dalmacije

Izvor: Internet

- **MARINA PREKO**

Marina Preko smještena je u samom središtu dalmatinske obale, na otoku Ugljan. Do marine se može doći preko talijanskih voda, ali i sa hrvatskog kopna jer je udaljena svega tri morske milje od kopnene luke grada Zadra. Marina pruža pravi otočni ugođaj i jednostavan pristup mnogim zaštićenim sidrištima i privezištima. Nudi mogućnost otkrivanja stotina otočića i hrđi unutar Nacionalnog parka Kornati.

Marina pripada marinama 3. kategorije, a nudi 87 vezova za plovila do 20 m ukupne dužine i do 5 vezova za superjahte do 60 m ukupne dužine. Dubina mora u ovoj marini kreće se od minimalno 2 metra do maksimalno 6,5. Cijena godišnjeg veza za brodove do 9,9 m je 3663€, a za najveće brodove, odnosno do 36 metara dužine je 21581€.

Ostale usluge koje marina nudi su struja, voda, recepcija, sanitarni čvor, restoran, trgovina, benzinska postaja, te u blizini i banka, pošta, policija, trajektne linije za Zadar.

Slika 13: Marina Preko

Izvor: Internet

Slika 14: Prostorni razmještaj Marine Preko

Izvor: Internet

- **OLIVE ISLAND MARINA (SUTOMIŠĆICA)**

Olive Island Marina, obiteljska i novoizgrađena marina, smještena je u mjestu Sutomišćica na otoku Ugljanu. Udaljena je 2 km od trajektne luke Preko i na taj način je povezana sa gradom Zadrom. Marina je novootvorena i klupskog tipa koja svojim gostima nudi osim nautičkih usluga, i usluge transfera, izleta, ronjenja, brojnih restorana, dječjih igrališta itd.

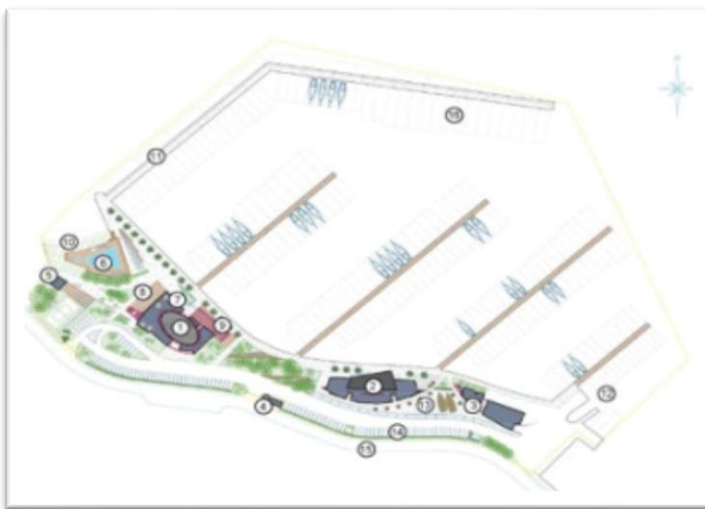
Broj vezova s kojima marina raspolaže je 225 i svaki je opremljen strujom i vodom. Marina raspolaže sa 25 mjesta za smještaj plovila na kopnu, dizalicom (35t).

Dodatne usluge koje nudi jesu sanitarni čvor, recepcija, prodavaonica nautičke opreme, parking, praonica rublja, benzinska postaja koja je udaljena samo 3 km i ostalo.

Slika 15: Olive Island Marina

Izvor: Internet

Slika 16: Prostorni razmještaj Olive Island marine

Izvor: Internet

- **MARINA VELI IŽ (BENJAMIN)**

Marina Veli Iž ili Benjamin smještena je duž istočne obale otoka Iža koji se nalazi zapadno od otoka Ugljana i istočno od otoka Rava te Dugog otoka. Iž je povezan trajektnom vezom s obolom i ostalim otocima, te sa Zadrom gdje se nalazi međunarodna zračna luka.

Marina je otvorena cijele godine i zaštićena od svih vjetrova. Uzduž obale nudi 45 vezova i 50 suhih vezova na kopnu za brodove do 14 metara. Svaki vez je opremljen strujom i vodom. Osim toga, nudi i 4000m² prostora za uskladištenje plovila na kopnu. Dubina mora kreće se od 1.5 metar do najdubljih 4 metara.

Dodatne usluge koje marina nudi su recepcija, servisna radionica, dizalica (50t), mjenjačnica, restorani, sanitarni čvor, trgovina, parking, a benzinska postaja je udaljena 4 nautičke milje.

Slika 17: Marina Veli Iž

Izvor: Internet

Slika 18: prostorni raspored marine Veli Iž

Izvor: Internet

- **MARINA KORNATI**

Marina Kornati je jedna od najvećih nautičkih luka zadarske županije, a smještena je u Biogradu na Moru. Marina se proteže na 91.912 m² morske površine (akvatorija) i 39.699 m² kopnene površine a sastoji se od tri akvatorija: centralnog, zapadnog i južnog. Centralni dio marine Kornati sastoji se od 380 vezova u moru i 70 na kopnu, Zapadni dio marine od 200 vezova u moru i južni dio se sastoji od 100 vezova u moru. Svaki vez je spojen na struju i vodu. Širina ulaza u marinu je 40 metara, a najveća dubina je 6.5 metara. Marina ima 15 uređenih gatova koji su čuvani 24 sata na dan.

Osim vlastite servisne zone u kojoj se pružaju usluge vađenja brodova širine do 7 metara, usluge travel lifta nosivosti 50 tona, dizalice nosivosti 10 tona, cjelodnevnu uslugu mornarsko-čuvarske službe, osiguran i čuvan parking sa 700 parkirnih mjesta kao i restoran marine Kornati sa konobom kapaciteta do 370 mjesta. U sklopu marine djeluje i tridesetak vanjskih tvrtki koje u okvirima poslovne suradnje s marinom Kornati pružaju servisne usluge što osigurava pružanje vrhunske usluge svim njenim gostima.

Značaj za ukupni gospodarski razvoj grada vidljiv je i u broju od preko 150 osoba koje zapošljava marina i tvrtke koje u njoj obavljaju nautičku djelatnost.

U akvatoriju marine godišnje se održi preko 40 domaćih i međunarodnih regata svih klasa i preko 30 flotila na kojima sudjeluje i do 10.000 jedriličara iz cijelog svijeta stoga s pravom i ponosom marina Kornati i Biograd na Moru zaslužuju nositi naziv ne samo nautičkog već i regatnog centra sjeverne Dalmacije.⁹

Slika 19: Marina Kornati - Biograd na Moru

Izvor: Internet

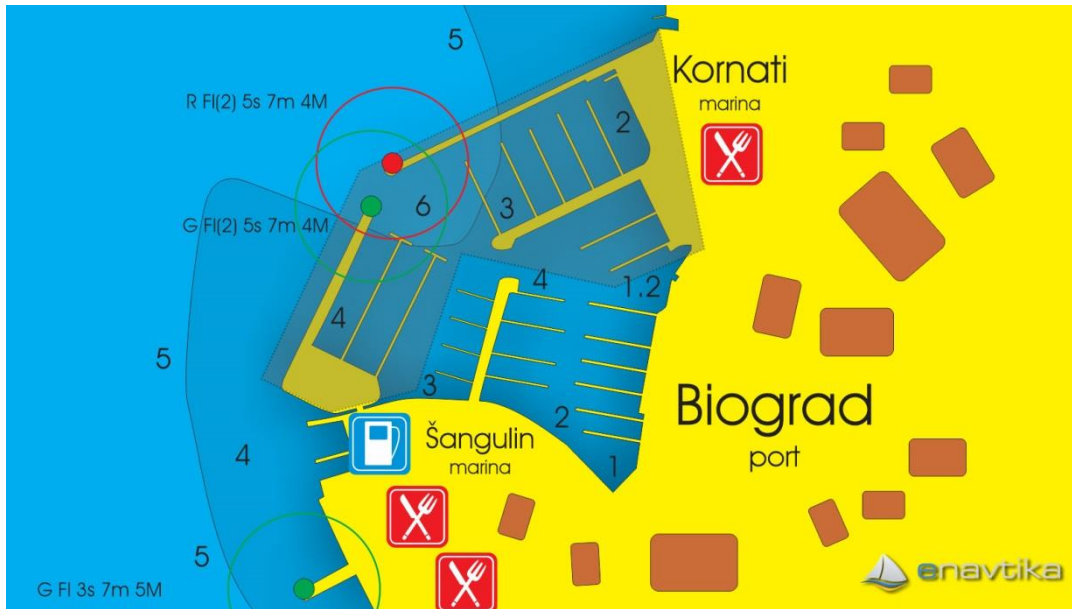
Slika 20: prostorni razmještaj marine Kornati

Izvor: Internet

⁹ Ilirija d.d. Marina Kornati: <http://www.marinakornati.com/o-marini>

- **MARINA ŠANGULIN**

Marina Šangulin nalazi se u sredini hrvatske obale Jadrana, između Zadra i Splita, odnosno odmah pokraj Marine Kornati u Biogradu na Moru. Smjestila se u prirodnoj uvali poluotoka samoga grada, sjeverno od trajektnog pristaništa. Marina je otvorena tijekom cijele godine.

Slika 21: Položaj marine Šangulin i Kornati

Izvor: Internet

Marina Šangulin pruža sigurnih 200 vezova na samom ulazu u NP Kornati.

Svaki vez ima priključak za vodu i struju. Tu je i sanitarni blok s tuševima, WC-ima, recepcija gdje možete dobiti sve informacije.

U neposrednoj blizini marine nalaze se restorani, supermarketi, pošta, benzinska crpka, ljekarne, lučka kapetanija i sve potrebno za jednog nautičara.

Marina omogućava servisiranje i iznajmljivanje brodova.

- **MARINA IST**

Marina Ist smještena je na južnoj strani otoka Ista u zaljevu Široka. Otok Ist smješten je u sjevernom dijelu zadarskog arhipelaga, gusto je naseljen. Budući da marina nije dobro zaštićena od vjetrova poput bure i juga, otvorena je do travnja do studenog.

Marina raspolaže sa 66 vezova, no postoje i plutače za privez u slučaju vjetrovitog vremena. Dnevne cijene se kreću od onih za najmanja plovila (do 5 metara) 199 kuna, te do onih za najveća plovila koje marina može prihvatiti (do 15 metara) 752 kune.

Dodatne usluge koje se mogu naći su recepcija, priključci za struju i vodu, sanitarni čvor, mjenjačnica i nekoliko restorana u mjestu.

Slika 22: Marina Ist

Izvor: Internet

- **MARINA VELI RAT**

Marina Veli Rat nalazi se u najrazvedenijem dijelu zaljev Pantera, u sjeverozapadnom dijelu otoka Dugi Otok, te 10 nautičkih milja od grada Zadra. Dugi Otok je dio Zadarskog arhipelaga i vrlo je blizak Nacionalnom parku Kornati i Parku prirode Telašćica, zbog čega mnogi nautičari odabiru ovdje ostati. Marina nudi sigurno utočište u većini vremenskih uvjeta i otvorena je tijekom cijele godine.

Marina Veli Rat ima dva dugačka pontona s 200 vlažnih vezova, a sve su opremljene vodom i strujom. Međutim, voda i struja dostupni su samo za 4 sata ujutro (8-12 sati) i 6 sati navečer (4 do 10 sati) tijekom sezone (srpanj i kolovoz) i 4 sata ujutro (8 - 12 sati) i 3 sata navečer (5 - 8 sati) tijekom niske sezone. Marina raspolaže brodom i jahtama dužine do 20 m. Dubina

mora na pontonima kreće se od 3 do 4 m. Brodovi s većim skicama trebali bi se spustiti na van sjevernog pontona.¹⁰

Dodatne usluge koje marina nudi su recepcija, sanitarni čvor, praonica, trgovina, rent-a-skuter i skladištenje prtljage.

Slika 23: Marina Veli Rat

Izvor: Internet

¹⁰ Total Croatia Sailing: <http://total-croatia-sailing.com/marinas/marina-veli-rat/>

6. PLANIRANI RAZVOJ NAUTIČKOG TURIZMA ZADARSKE ŽUPANIJE

U prostornim planovima Zadarske županije navedene su lokacije na kojima se planira izgradnja luka nautičkog turizma. Izgradnjom ovih luka dobilo bi se otprilike 2.500 novih vezova gdje bi prosjek bio oko 200 vezova po luci. Pošto je dosta tih luka na otocima dalo bi stalni rast gospodarstvu na tim otocima kao i mnoge socio-ekonomske koristi za lokalno stanovništvo i ostale koristi za razvoj tih otoka

Plan je donesen 2005. godine, te je od tada izgrađeno 4 nove luke, tako da je do sada ostalo 9 neizgrađenih tj. planiranih luka.

Tablica 2: Planirane lokacije za izgradnju luka u Zadarskoj županiji

	Općina / grad	Naselje	Lokacija
1.	Preko	Preko	Luka Preko
2.	Pag	Košljun	Košljunski zaljev
3.	Pag	Pag	Golija
4.	Povljana	Povljana	Luka Povljana
5.	Sali	Zaglav	Ul. Triluke
6.	Tkon	Tkon	Tkon
7.	Vir	Vir	Uvala Prezida
8.	Zadar	Olib	Luka Olib
9.	Zadar	Sliba	Mul

Izvor: Zadarska županija: Usklađenje Prostornog plana Zadarske županije s Uredbom, Službeni glasnik Zadarske županije, 2/2005, 13-PPZadar-ZOP uskladjenje

7. ZAKLJUČAK

Nautički turizam predstavlja jedan od najdinamičnijih i najperspektivnijih oblika turizma u zadnjih 10 godina. Rast broja nautičkih turista u stalnom je porastu. Potražnja za ovim oblikom turizma temelji se na prirodnim resursima, razvedenoj obali i čistom moru, te ima velike ekonomske prednosti nad drugim vrstama turizma zbog svoje ekskluzivnosti i same pojave jer većina nautičara ima veću potrošnju nego ostali turisti.

Zadarska županija bogata je ljepotama, dobro je povezana i nudi još mnoštvo neotkrivenih dijelova koji mogu uvelike pridonijeti razvoju.

Što se tiče perspektive razvoja nautičkog turizma Zadarske županije, zbog mnogobrojnih novih projekata koji su u planu za realizaciju u budućnosti, kao što je izgradnja nautičkih lučica na otocima zadarske županije i zbog svojih rezultata posljednjih godina, očekuje se mogućnost promoviranja Zadra kao glavnog nautičkog središta ovog dijela Mediterana.

Neke od najvećih marina Zadarske županije kao što su marina Dalmacija, marina Kornati i Šangulin te marina Zadar, donose najviše prihoda, no za razvijanje nautičkog turizma i povećanje tog prihoda na novu razinu zahtjeva i ulaganja. Marine imaju veliki kapacitet za prihvatanje no potrebno je podići kvalitetu turističke usluge, pretvarajući marine u marine više kategorije. Važno je naglasiti kako Zadarska županija i dalje nema marinu prve kategorije. Nužno je gostima ponuditi i dodatne usluge kao i nastojati produžiti sezonu jer je Jadransko more pogodno za plovidbu od ožujka do studenog.

SAŽETAK

Rad započinje uvodom u kojem se razrađuje tema, svrha i cilj istraživanja te metode rada kojim se koristilo u pisanju rada.

U drugom poglavlju dolazi do definiranja i pojmovnog određenja nautičkog turizma, te kratkog opisa Zadarske županije. Ovdje je opisan položaj, prometna povezanost, klima te stanovništvo u županiji.

U trećem poglavlju opisuje se prostorni te prometni plan županije, njezina povezanost kroz cestovni promet, pomorski promet, najznačajnije linije grada Zadra s otocima, te riječni promet.

Četvrto poglavlje prikazuje nautički turizam i njegov prihod u posljednjih par godina, zatim kapacitete kojima raspolaže Zadarska županija djelatnosti lučke uprave Zadar.

U sljedećem, petom poglavlju prikazan je popis marina. Zatim slijedi detaljan opis svake marine, odnosno kapaciteti kojima raspolaže, osnovne i dodatne usluge, cjenik godišnjeg veza. Uz svaku marinu priložena je slika i prostorni razmještaj.

Zatim u posljednjem poglavlju dotaknut ćemo se prostornog planiranja i budućih luka koje se namjeravaju izgraditi u županiji te koje bi koristi imali od njih.

Zadnji dio je zaključak.

KLJUČNE RIJEČI: nautički turizam Zadarske županije, prostorni plan, marine

LITERATURA

KNJIGE

1. Favro, S., Kovačić, M.(2010.): Nautički turizam i luke nautičkog turizma, prostorna obilježja hrvatskog jadrana i izbor lokacije luke nautičkog turizma.

WEB IZVORI

1. Charter Croatia(<http://chartercroatia.net/hr/>)
2. Državni zavod za statistiku (<http://dzs.hr/>)
3. Glavni plan razvoja turizma Zadarske županije 2013.-2023.
(<http://www.zadra.hr/wp-content/uploads/2013/01/GP-turizma-Zadarske-zupanije.pdf>)
4. Jadrolinija; red plovidbe
(<https://www.jadrolinija.hr/red-plovidbe/lokalne-linije-2018->)
5. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
(<http://www.mppi.hr/>)
6. Ministarstvo turizma Republike Hrvatske
(<http://www.mint.hr/default.aspx?ID=2505>)
7. Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji luka nautičkog turizma
(<http://www.mint.hr/UserDocsImages/1999-2158.htm>)
8. Total Croatia Sailing
(<http://total-croatia-sailing.com/marinas/marina-veli-rat/>)
9. Županijska lučka uprava Zadar
(<http://www.cpa-zadar.hr/lučka-uprava>)
10. Wikipedija; Zadarska županija (https://hr.wikipedia.org/wiki/Zadarska_%C5%BEupanija)

PRILOZI

Popis slika:

Slika 24: Zadarska županija

Slika 25: Prometni infrastrukturni sustav Zadarske županije

Slika 26: Nautički kapaciteti u Zadarskoj županiji posljednje 4 godine

Slika 27: Luke županijskog značaja

Slika 28: Luke lokalnog značaja

Slika 29: Marina Zadar

Slika 30: Prostorni razmještaj Marine Zadar

Slika 31: Marina Borik

Slika 32: Prostorni razmještaj Marine Borik

Slika 33: ACI Marina Šimuni

Slika 34: Marina Dalmacija

Slika 35: Prostorni razmještaj Marine Dalmacije

Slika 36: Marina Preko

Slika 37: Prostorni razmještaj Marine Preko

Slika 38: Olive Island Marina

Slika 39: Marina Veli Iž

Slika 40: prostorni razmještaj marine Veli Iž

Slika 41: Marina Kornati - Biograd na Moru

Slika 42: prostorni razmještaj marine Kornati

Slika 43: Položaj marine Šangulin i Kornati

Slika 44: Marina Ist

Slika 45: Marina Veli Rat

Popis tablica:

Tablica 3: Prihod luka nautičkog turizma Zadarske županije posljednjih 5 godina

Tablica 4: Planirane lokacije za izgradnju luka u Zadarskoj županiji